Lietuvos ambasada Turkijos Respublikoje

AKTUALIOS TURKIJOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2025 m. sausio mėn.

<table>
<tr><th>PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS</th><th>PASTABOS</th></tr>
<tr><td colspan="2">Bendra ekonominė informacija</td></tr>
<tr><td>
<table>
<tr><td></td><td>30-sausio-25</td><td>07-vasario-25</td><td>Vidurkis</td></tr>
<tr><td>1 EUR = … TRY</td><td>37.223</td><td>37.1866</td><td>37.2055</td></tr>
</table>
</td><td>ECB</td></tr>
<tr><td>Centrinis bankas sumažino palūkanų normą dar 250 baziniais punktais iki 45 procentų. Centrinio banko tyrimas parodė, kad numatyta 12 mėnesių infliacija sumažėjo 1,69 punkto iki 25,38 proc.</td><td>Hurriyet</td></tr>
<tr><td>Turkijos privataus sektoriaus paskolos 2024 m. lapkričio mėnesį siekė 175,7 mlrd. dolerių - sumažėjo 14,03 mlrd. nuo 2023 m. pabaigos ir 797 mln. palyginti su ankstesniu mėnesiu.</td><td>Anadolu Agency</td></tr>
<tr><td>Nuo 2025 m. sausio 20 dienos TR Centrinis bankas nusprendė nutraukti sąskaitų atidarymo ir atnaujinimo operacijas su 6 ir 12 mėnesių trukmės indėliais užsienio valiuta bei auksu konvertuojamomis valiutomis.</td><td>T24</td></tr>
<tr><td>Turkijos biudžeto deficitas 2024 m. išaugo iki rekordinio 2,11 trilijono TL (59 mlrd. JAV dolerių) dydžio dėl didelės infliacijos, padidėjusių valstybės išlaidų susijusių su rinkimais bei žemės drebėjimo padarinių likvidavimo. Biudžeto pajamos pernai padidėjo 66,5 % - iki 8,67 trilijono TL, o išlaidos 2024 m. padidėjo 63,6 % - iki 10,77 trilijono TL. Su palūkanomis nesusijusios išlaidos siekė 9,5 trilijono TL, o palūkanų mokėjimai sudarė 1,27 trilijono TL. Mokestinės pajamos per metus padidėjo 62,3 proc. iki 7,3 trln. TL.</td><td>Daily Sabah</td></tr>
<tr><td>Turkijos ekonominio pasitikėjimo indeksas sausį pakilo 0.8% iki 99,7% nuo 98,9% gruodžio mėnesį.</td><td>TUIK</td></tr>
<tr><td>Metinė infliacija sausio mėn. pabaigoje sumažėjo iki 42.1 proc., per mėnesį kainos augo 5.03 proc. • Centrinis bankas pakėlė 2025 m. pabaigos infliacijos prognozę nuo 21 iki 24 proc.</td><td></td></tr>
<tr><td>Vartotojų kainų indeksas (CPI), 2025 sausis
<table>
<tr><td></td><td>2025 sausis</td><td>2024 sausis</td><td>2023 sausis</td></tr>
<tr><td>Pokytis per mėnesį</td><td>5.03</td><td>6.70</td><td>6.65</td></tr>
<tr><td>Pokytis lyginant su ankstesnių metų gruodžio mėn.</td><td>5.03</td><td>6.70</td><td>6.65</td></tr>
<tr><td>Metinis pokytis</td><td>42.12</td><td>64.86</td><td>57.68</td></tr>
<tr><td>Vidutinis pokytis per 12 mėn.</td><td>56.35</td><td>54.72</td><td>72.45</td></tr>
</table>
Didžiausias metinis augimas fiksuotas švietimo grupėje - +99.93%, toliau būstas – +68.90%; sveikatingumo paslaugos - +55.02%; viešbučiai ir restoranai - +49.18%; maistas ir nealkoholiniai gėrimai - +41.76%; namų apyvoka - +39.94%; alkoholiniai gėrimai ir tabakas - +34.10%; mažiausias augimas - +23.14% - susisiekimo paslaugų grupėje.</td><td>TUIK</td></tr>
<tr><td>Vidaus produkcijos kainų indeksas (D-PPI), 2025 sausis
<table>
<tr><td></td><td>2025 sausis</td><td>2024 sausis</td><td>2023 sausis</td></tr>
<tr><td>Pokytis per mėnesį</td><td>3.06</td><td>4.14</td><td>4.15</td></tr>
<tr><td>Pokytis lyginant su ankstesnių metų gruodžio mėn.</td><td>3.06</td><td>4.14</td><td>4.15</td></tr>
<tr><td>Pokytis lyginant su ankstesnių metų analogišku mėn.</td><td>27.20</td><td>44.20</td><td>86.46</td></tr>
</table>
</td><td>TUIK</td></tr>
</table>

Vidutinis pokytis per 12 mėn. | 39.50 | 47.35 | 125.53 D-PPI pagrindiniuose pramonės sektoriuose - kasybos ir akmens kasybos +33.40 proc.; apdirbamojoje pramonėje +27.60 proc.; elektros, dujų, garo ir oro kondicionavimo +18.20 proc.; vandens tiekimo +54.39 proc.; tarpinės prekės +23.27 proc.; ilgalaikio vartojimo prekės +37.44 proc.; trumpalaikio vartojimo prekės +37.42 proc.; energija +18.05 proc.; gamybos priemonės ir prekės +25.61 proc.	
Tarptautinis bendradarbiavimas	
Turkijos prekybos apimtis su Lotynų Amerika ir Karibų regionu padidėjo 21 proc., palyginti su ankstesniais metais, ir pasiekė beveik 16,6 mlrd. dolerių.	VoA
Finansai/mokesčiai	
TR pakeltas akcizas ir stipriam alkoholiui (praeitų metų gale buvo pakeltas alui) - pakilo rakijos, viskio, džino, degtinės bei tekilos kainos. Alkoholio ir cigarečių akcizas buvo padidintas 7,5 proc., atsižvelgiant į infliaciją.	Hürriyet
Bankai pranešė apie 44,38 proc. didinamus mokesčius pinigų pervedimo operacijoms.	Gazete Oksijen
TR Finansų ministerija pranešė apie atlyginimų ir socialinių išmokų padidėjimą – minimalus atlyginimas buvo padidintas 30 proc. iki 22 104 lirų. Skurdo riba keturių asmenų šeimai siekia 68 675 lirų. Mažiausia pensija padidėjo 15,75 proc. iki 14 469 lirų.	Hurriyet
Vidaus mokėjimo sistemos tapo privalomos visoms viešųjų įstaigų finansinėms operacijoms. Nuo šiol visos viešosios institucijos Turkijoje atliks pensijų ir socialinių išmokų mokėjimus, stipendijas ir paskolas studentams bei paramą verslininkams naudodamosi TROY kortelėmis.	CNBC-E
Inovacijos	
Švedijoje įsikūrusi technologijų ir vaizdo žaidimų įmonė Aonic investavo 10 mln. JAV dolerių į Turkijos žaidimų įmonę Mega Fortuna.	Anadolu Agency
Rodrigo Liang, JAV dirbtinio intelekto lustų startuolio „SambaNova“ generalinis direktorius ir vienas iš įkūrėjų, atskleidė, kad bendrovė netrukus paskelbs apie partnerystę Turkijoje.	Turkiye today
45 savivaldybėse įkurti ES finansuojami Skaitmeninio jaunimo centrai (DİGEM) padės jaunimui, ypač tiems, kurie nedirba ar nesimoko, išsiugdyti paklausius skaitmeninius įgūdžius.	Yurt Haber
E-komercija	
TR Prekybos ministerija, siekdama padidinti e-eksporto indėlį į ekonomiką, pareiškė, kad sieks, jog 2025 m. e-eksporto apimtys pasiektų 8 mlrd. dolerių. Sprendimas dėl e-eksporto paramos buvo parengtas siekiant, kad TR eksportuotojai galėtų tiesiogiai pasiekti užsienio klientus per e. prekybos platformas, ir pradėtas įgyvendinti 2022 m. Turkijos e-eksporto dalis bendrame eksporte 2022 m. sudarė 0,90 proc. (2,2 mlrd. dolerių), 2023 m. - 2,12 proc. (5 mlrd. dolerių), o 2024 m. padidėjo iki 2,6 proc. (6,4 mlrd. dolerių).	Ekonomim
Pramonė	
Turkijos mechanikos eksportas 2024 m. padidėjo 0,3 proc. palyginti su ankstesniais metais, ir sudarė 28,3 mlrd. dolerių, o tai tapo visų laikų metiniu rekordu šioje srityje.	Analiz
Automobilių pramonė praėjusiais metais padidino eksporto apimtis 6 proc., pasiekdama 37,211 mlrd. dolerių.	Yeni Safak
Turkijos drabužių importas padidėjo daugiau nei 15%, viršijęs 4 mlrd. JAV dolerių ir pasiekdamas visų laikų metinį rekordą. Šis augimas kelia susirūpinimą dėl Turkijos tekstilės sektoriaus artimiausios ateities, nes importas ir toliau nuosekliai didėja.	Cumhuriyet

Lietuvos ambasada Turkijos Respublikoje
AKTUALIOS TURKIJOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ
2025 m. sausio mėn.

Turkijos tekstilės sektorius šiuo metu susiduria su rimta krize, kurią dar labiau paaštrino kylančios valiutų kursų, infliacijos ir atlyginimų didėjimo problemos. Sektoriaus darbo jėga sumažėjo žemiau 1 milijono, o gamybos centrai vis dažniau perkeliami į užsienį, ypač į Egiptą.	Ekonomim
Falckon generalinis direktorius Anıl Yamaner teigė, kad 85 proc. pramonės įmonių kyla gaisro pavojus, nes jos neatitinka priešgaisrinės saugos standartų.	Dunya
Gynybos pramonė	
ASELSAN ir Gynybos technologijų inžinerijos ir prekybos bendrovė pasirašė 36,7 mln. eurų vertės sutartį dėl radarų, elektrooptikos, ryšių, navigacijos ir ginkluotės sistemų tiekimo kariniams jūrų laivams.	CNBC-E
Italijos Komercijos ministras pareiškė, kad „Baykar gali stipriau bendradarbiauti su Italijos gynybos milžine Leonardo po to, kai įsigijo Piaggio Aerospace“. Ministras pabrėžė, kad susitarimas su Baykar sustiprino Turkijos ir Italijos bendradarbiavimą technologijų ir pramonės srityse.	Anadolu Agency
Ispanija ir Turkija pasirašė susitarimą stiprinti bendradarbiavimą gynybos pramonėje. Susitarimas apima viršgarsinio pažangaus reaktyvinio mokomojo lėktuvo HÜRJET įtraukimą į Ispanijos oro ir kosmoso pajėgų mokymo sistemą.	Türkiye Gazetesi
Turkija ir Pakistanas paskelbė apie jungtinės gamyklos, skirtos penktosios kartos naikintuvo KAAN gamybai, įkūrimą.	Turkiye gazetesi
Samsun Yurt Savunma Sanayi (SYS), Turkijos lengvųjų ginklų gamintojas, buvo pasirinktas 200 vienetų M2HB Quick Change Barrel (QCB) 12.7×99 mm NATO standarto sunkiųjų kulkosvaidžių tiekimui Brazilijos armijai. Tiekiamos ginkluotės vertė siekia 3,1 mln. USD.	Haberglobal
2024 m. Turkijos gaminami gynybos produktai pasiekė rekordinę beveik 7,2 milijardo dolerių sumą. Užimdama 11-ąją vietą tarp pasaulinių gynybos eksportuotojų, Turkija reikšmingai sustiprino savo pozicijas pasaulinėje rinkoje.	AA English
Žemės ūkis	
Žemės ūkio ir miškų ūkio ministras paskelbė, kad Turkija sumažino pesticidų likučių normą 35%.	Milliyet
Turkijos žemės ūkio sektorius 2024 m. pasiekė didžiausią metinį eksporto rodiklį istorijoje – 36,2 mlrd. dolerių.	Turkgun
Praėjusiais metais iš Turkijos buvo eksportuota šviežių vaisių ir daržovių už 3,4 mlrd. dolerių.	AA Turkish
Energetikos sektorius	
TR bendra naftos gavyba pasiekė 170 000 barelių per dieną, liudijanti progresą judant link energetinės nepriklausomybės. Dienos poreikis šalyje siekia 1 mln. barelių.	Hurriyet
Turkijos bendroji elektros energijos gamybos galia 2024 m. pabaigoje pasiekė 115 382 MW, o tai rodo 8 747 MW padidėjimą palyginti su ankstesniais metais. Pastebima, kad 95 proc. šio augimo buvo pasiekta saulės elektrinių dėka.	Ekonomim
Turkija per dvejus su puse metų padvigubino savo saulės energijos pajėgumus ir pasiekė daugiau nei 19 gigavatų, viršydama savo 2025 m. tikslą jau 2024 metų rugpjūtį.	Anadolu Agency
Turkijos suskystintų naftos dujų (SND) gamyba 2024 m. lapkritį, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2023 m., padidėjo 12,3 % ir siekė 92 841 toną.	AA English
Turizmas	
Turkijos statistikos instituto duomenimis, 2024 m. Turkijoje apsilankė 285 tūkst. turistų iš Lietuvos. Iš viso šalyje lankėsi 52.6 mln. užsienio turistų, kas yra 6.95 proc. daugiau nei prieš metus. Pajamos iš turizmo išaugo 8.3 proc. iki 61.1 mlrd. USD. Daugiausiai turistų sulaukta iš Rusijos – 6.7 mln., Vokietijos - 6.6 mln., JK - 4.4 mln. Dažniausiai turistai lankėsi Stambule – 18.6 mln., po kurio seka Antalijos regionas – 15.9 mln., Edirne miestas prie Bulgarijos sienos – 4.8 mln., Muğla/Bodrum regionas – 3.7 mln.	

Lietuvos ambasada Turkijos Respublikoje

AKTUALIOS TURKIJOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2025 m. sausio mėn.

Susisiekimas ir komunikacijos	
Trečius metus iš eilės Stambulo oro uostas išlieka užimčiausiu Europos oro uostu, vidutiniškai aptarnaudamas 1 401 skrydį per dieną.	Anadolu Agency
Turkijos pajamos iš oro erdvės naudojimo 2024 metais buvo rekordinės, 24,809 mlrd. lirų (694,09 mln. JAV dolerių), beveik dvigubai daugiau nei 2023 m. 13,141 mlrd. lirų.	TRT Haber
„Turkish Airlines“ paskelbta saugiausia 2025 metų aviakompanija Europoje. „Turkish Airlines“ pranešė, kad 2024 metais bendras keleivių skaičius siekė 85,2 milijono. Tai yra 2,1% padidėjimas palyginti su ankstesniais metais.	Gazete Oksijen
Susisiekimo ir infrastruktūros ministras paskelbė, kad „Turkish Airlines“ po dešimtmečio pertraukos atnaujino skrydžius į Bengazį, Libiją.	Anadolu Agency
Turkijos pigių skrydžių oro linijų bendrovė „AJet“, kuri yra šalies nacionalinio vežėjo THY dukterinė įmonė, pradėjo tiesioginius skrydžius tarp Stambulo ir Maskvos.	Daily Sabah
Turkija per pastaruosius dvejus metus padarė proveržį elektrinių transporto priemonių sektoriuje - šalyje elektrinių automobilių skaičius padidėjo nuo 6 000 iki 168 000, o įkrovimo stotelių skaičius išaugo nuo 3 000 iki 27 000.	Aksam
Turkijos įmonė „Bozankaya“ oficialiai laimėjo didžiausią troleibusų konkursą Čekijos istorijoje. Prahos viešojo transporto įmonei (DPP) ir „Bozankaya“ pasirašius sutartį, Turkijos bendrovė suprojektuos naujas transporto priemones miesto 131, 137, 176, 191 ir 201 linijoms. Sandoriui, kurio vertė apie 50 mln. dolerių, ilgą laiką prieštaravo Čekijos milžinė „Škoda“. Svarbiausia Čekijos automobilių gamybos bendrovė „Škoda Transportation“ užginčijo viešuosius pirkimus. Naujos transporto priemonės, kurios bus gaminamos, yra Bozankaya SNG T12 DPP troleibusai, kuriuose sumontuoti Lenkijos gamintojo Medcom elektriniai komponentai. 12 metrų ilgio transporto priemonėje, kuri turės trejas duris, galės važiuoti iki 82 keleivių, iš kurių 32 bus sėdimos vietos. „Bozankaya“ taip pat gamino troleibusus Rumunijos Timišoaros miestui ir tramvajus Neapolio miestui Italijoje.	Dunya
Kita ekonominiam bendradarbiavimui aktuali informacija	
2025 metų pagrindinės tarptautinės parodos Turkijoje	